

Assen, de “schoonste” provinciehoofdstad van Nederland

Een reactie van de werkgroep Vaart & Visie op de conceptvisie Compacte Binnenstad gemeente Assen

Assen, 3 februari 2021



Aanleiding

In oktober 2020 wordt via Berichten van de Brink duidelijk dat de gemeente Assen werkt aan een nieuwe binnenstadvisie. Om in de toekomst de binnenstad aantrekkelijk te houden, zijn duidelijke keuzes nodig zodat het centrum van Assen de plek is en blijft waar inwoners en bezoekers kunnen winkelen, plezierig kunnen vertoeven in horecagelegenheden en kunnen genieten van kunst en cultuur.

Er zijn nieuwe “gegevensheden” waardoor de ontwikkeling van een meer compacte binnenstad logisch lijkt. Immers, er wordt minder fysiek gewinkeld. Daarnaast is het terugdringen van het autoverkeer van en naar het publiekshart om meerdere redenen gewenst. Het faciliteren van bezoekers en de vele toeristen die per fiets Assen komen bezoeken is voor de hoofdstad van de fietsprovincie Drenthe een must! Bij de nieuwe gegevensheden hoort ook dat Assen zich rijk mag rekenen met De Nieuwe Kolk en de landelijke uitstraling van het Drents Museum.

De gemeente heeft aangegeven graag in gesprek te willen met de stad, de belangengroepen en ondernemers over de denklijnen die aan de binnenstadvisie ten grondslag liggen.

Die handschoen pakken wij als werkgroep Vaart & Visie graag op. Daarbij staan een aantal uitgangspunten voor ons centraal:

- We zien graag dat er een integrale meerjaren visie komt waaruit trots spreekt voor de eigen inwoners van Assen en gastvrijheid voor de vele bezoekers;
- We doen dat met een motto dat aansprekend en onderscheidend is: “Assen, de schoonste hoofdstad van Nederland” (Schoon in de Belgische esthetische betekenis van (historisch) fraai, kunst en cultuur omarmend, creatief, aangenaam en groen, goed toevoegen. Maar ook schoon in de zin van milieuvriendelijk, circulair);
- Door steeds te bezien of toekomstige besluiten en stappen passen bij de overkoepelende visie wordt de huidige verrommeling van de binnenstad tegengegaan en zijn het de kaders waar iedereen zich aan te houden heeft;
- We willen onze historische kennis over de stadsontwikkeling doorgeven aan het College van burgemeester en wethouders. Reden hiervoor is dat veel, vaak van buiten komende medewerkers (bestuurlijk en ambtelijk), zich bezighouden met de binnenstadontwikkeling.

De eerste denkrichtingen die de gemeente heeft aangeduid in de concept-visie spreken ons aan. En compactere binnenstad met mooie aanloopstraten en doorlooproutes. Graag voegen we hier onze ideeën en expertise eraan toe.

Communicatie

We vragen speciale aandacht voor de communicatie met de inwoners van Assen. Het praten met de stad is in het verleden vaker gebeurd wat helaas in veel gevallen tot teleurstellende ervaringen heeft geleid.

Door de beperkende Corona-maatregelen was tot nu toe alleen digitaal overleg mogelijk wat, ondanks de vele digitale mogelijkheden, toch belemmerend werkt op een effectieve manier van brainstormen en visieontwikkeling. Voor het creëren van draagvlak voor de nieuwe visie van ons stadshart is het van groot belang dat er veelvuldig een goede uitleg van de bedoelingen wordt gegeven, dat iedereen zijn mening kan geven en dat aanvullende ideeën worden verzameld. Zo ontstaat er een breed draagvlak voor de beoogde ontwikkelingen.

We gaan hierna op verschillende aspecten nader in.

Wie zijn wij?

Begin 2020 heeft een groep omwonenden van de Vaart het initiatief genomen om de slapende bewonersvereniging Vaart en omsteken nieuw leven in te blazen. Vlak voordat de Coronacrisis uitbrak is op 10 maart 2020 is er een eerste drukbezochte buurtbijeenkomst gehouden in Grand Café Het Wapen. Op deze bijeenkomst zijn ongeveer 80 bewoners afgekomen. Tijdens deze bijeenkomst is een voorbereidingsgroep van zeven personen gevormd die de taak kreeg om een eerste verkenning uit te voeren. Het doel was om invloed te krijgen op de planontwikkeling van de gemeente voor dit deel van Assen en contact te leggen met de gemeente.

Inmiddels is de voorbereidingsgroep uitgebreid met drie architecten die in het gebied wonen. De groep opereert onder de naam “Vaart en Visie”.

Wat voor stad wil Assen zijn?

Dit is de vraag naar de stedelijke identiteit die Assen zou willen hebben. Wat is het wezenlijke en het aantrekkelijke van Assen. De keuze van een compactere binnenstad door het centrum te beperken van het Koopmansplein tot Torenlaan/Brink ondersteunen we van harte. Deze keuze biedt de basis voor ons motto dat aansprekend en onderscheidend is: *“Assen, de schoonste provinciehoofdstad van Nederland”*.

Over welk gedeelte van Assen gaat het?

Wij richten ons als werkgroep specifiek op de herinrichting van de Markt, Kop van de Vaart, Collardslaan en de Weiersstraat. Omdat wij begaan zijn met de hele binnenstad van Assen geven wij hier ook daarop onze visie.

Waarom onze bijdrage?

Veel bewoners wonen al jaren in het gebied en hebben veel veranderingen voorbij zien komen. Deze veranderingen misten volgens velen van ons vaak het historisch besef en een overkoepelende visie over langere termijn. Nu de hele retailmarkt sterk aan het veranderen

is met grote uitdagingen die op de gemeente af komen en er nu een nieuwe binnenstad visie gemaakt wordt zien wij kansen om samen met de gemeente op te trekken en een eind te maken aan het ad-hoc beleid. Proactief, positief en vanuit historisch besef willen wij meewerken aan een goede en gedragen integrale binnenstadvisie visie en deze omzetten in daden.

Door onze ideeën niet allen mondeling toe te lichten maar ook schriftelijk vast te leggen hopen wij bij te dragen aan de realisatie van een vernieuwde, aantrekkelijke en compactere binnenstad.

Onze aandachtspunten

Historisch kader

Wat ons betreft geven de historische foto's van het gebied rond de kop van de Vaart van begin 20^e eeuw een prachtig sfeerbeeld van dit gebied. We zouden die parkachtige sfeer graag bij de herinrichting van het hele gebied terugzien.

Bijna het hele gebied valt onder beschermd stadsgezicht waar zich de meeste rijksmonumenten van Assen bevinden. Het merk 'Assen-stad der paleizen' komt hieruit voort. Assen heeft niet zo veel van deze gebieden, daarom vraag dit gebied om nog meer zorgvuldigheid voor wat betreft (her)inrichting.

Er is in 2000 een binnenstad visie gemaakt (Uitgangspunten Structuurvisie Weiersstraat en omgeving, uitgave maart 2000) die verassend actueel blijkt. Het verdient de aanbeveling daar kennis van te nemen.

Kunst en cultuur

Uit onderzoek blijkt steeds opnieuw dat inzet op kunst (en ook op cultuur)-beleving en betekenis gaan geven aan een stad. Dit geldt met name voor de binnenstad. Door bewoners en bezoekers te verrassen, aandacht te geven en te belonen, wordt bijgedragen aan de persoonlijke binding met de stad. Deze beweging draagt bij aan een positief imago van Assen.

De stad is bevoorrecht met De Nieuwe Kolk, het Drents Museum en evenementen als Kunst aan de Vaart. Een nieuw kunstopodium in het oude Postkantoor zal deze identiteit nog eens versterken. Ook zien wij mogelijkheden als lege winkelruimtes een bestemming voor ateliers krijgen.

Wij vragen aandacht en respect voor (bestaande) kunst in de publieke ruimte. Het ontmantelen van het kunstwerk Daan Roosegaarde bij de entree van De Nieuwe Kolk, waar sprake van was, is volgens ons daarom uit den boze.

Wij zien graag een goede fysieke en culturele aansluiting van DNK met de binnenstad.

Winkels en horeca

Doordat er meer op het internet wordt gewinkeld is er minder winkeloppervlakte nodig. Daar komt bij dat in het verleden niet altijd de juiste keuzes zijn gemaakt op het gebied van uitbreiding van het kern winkelgebied. Gevolg hiervan is een uitgerekt en versnipperd

centrum. Wij staan volledig achter de nieuwe visie waarin gepleit wordt voor het centreren van de huidige winkels in een nieuw te definiëren kern winkelgebied waardoor een kleiner maar krachtiger en aantrekkelijker centrum ontstaat. Het lijkt ons interessant om een open discussie te houden over kavelruil, waarbij een evenwichtige verdeling en het behoud van de ambachtelijke winkels in het stadshart uitgangspunt is.

Horecaondernemers hebben de neiging om terrassen in te bouwen waardoor er gesloten bouwwerken ontstaan. De gevels van (historische) panden zijn daardoor vaak niet meer zichtbaar. Dit komt de zichtbaarheid van het historische gebied niet ten goede.

Wij vinden dat de horeca in de laatste jaren heeft bijgedragen aan een sfeer van gezelligheid in de stad. Dit heeft geleid naar extra toeloop van bewoners en toeristen naar de stad, zeker in deze coronatijd. De afgelopen zomer was daar een goed voorbeeld van. Onderzoek in de vrijetijdseconomie heeft uitgewezen dat Drenthe (en dus Assen) het goed zal blijven doen. Het ligt daarom voor de hand in te zetten op kwalitatief goede terrassen waar het goed toeven is.

Wij zien een verrommeling in het straatbeeld van luifels, reclameborden, windschermen, uitstallen en andere bouwwerken die het straatbeeld ontsieren. De uitstraling en kwaliteit van gevels laat vaak te wensen over. Ons advies: ga in het nieuwe kernwinkelgebied voor een hoge kwaliteit en handhaaf hier strikt op.

Fietsen

Assen zou zich nadrukkelijker kunnen profileren als provinciale fiets-hoofdstad, met mooie, veilige fietsroutes. Niet alleen rondom Assen, maar ook in het centrum en langs de randen van de stad met duidelijke routing naar de nieuwe, mooie en ruime mogelijkheden voor het stallen van fietsen, met oplaadpunten voor de vele elektrische fietsen.

Kwantitatief en kwalitatief goede fietsenstallingen gaat verrommeling tegen, past in de visie van Drenthe als fietsprovincie en moedigt bewoners en toeristen aan gebruik te maken van de fiets.

Autoverkeer

Als algemeen uitgangspunt vinden we het belangrijk dat de binnenstad goed bereikbaar is voor zowel auto's als fietsers. In voorgaande jaren is de verkeersinfrastructuur ingericht op basis van (de dominantie) van het autoverkeer. Inmiddels vinden we het normaal dat in steden de auto's uit het centrum worden geweerd en dat er veel fietsers naar de binnenstad komen. Het terugdringen van de CO₂- uitstoot is een belangrijke doelstelling die met name voor de bewoners langs de Vaart profijt oplevert. Immers een gezond leefklimaat is belangrijk voor bewoners en bezoekers.

Door het verkeer "slim" om te leiden langs de "Périphérique" kan het gebied rond de Kop van de Vaart verkeersluw worden. De doorgaande route via de Weiersstraat, al jaren een doorn in het oog van velen, wordt in onze ogen hiermee verleden tijd. Wij adviseren daarom het gebied, Kop van de Vaart, Collardslaan en de Weiersstraat tot aan de Alteveerstraat verkeersluw te maken met een goede bereikbaarheid van het centrum en 30 km zones. Een

zeer informatieve en kwalitatieve way-finding richting de parkeergarages is een oplossing. Dat kan door het verkeer "slim" om te leiden met goede ontsluiting naar de diverse wijken van Assen via de volgende routes:

1. Europaweg Zuid (ringweg), Baggelhuizen Kloosterveen en Assen Zuid; aanrijroute Vaart ZZ, Collardslaan, Beilerstraat, Kerkplein naar parkeergarage Drents museum aan de Torenlaan. Afvoerroute Beilerstraat en Nassaulaan/hoofdlaan(Nassaulaan eenrichtingsverkeer).
2. Europaweg West (ringweg), Pittelo en Peelo; aan-en afvoerroute Maria in Campislaan, Nobellaan en Weiersstraat naar de parkeergarages Mercurius en De Nieuwe Kolk.
3. Europaweg Noord (ringweg), Marsdijk; aan-en afvoerroute Industrieweg via Het Kanaal naar de parkeergarages , Citadel en de Triade.
4. Assen Oost, aan-en afvoerroute Rolder Hoofdweg, Rolderstraat naar de parkeergarages, gemeentehuis en Citadel.

Bij deze oplossing kan tevens het parkeer probleem in de Emmastraat, Irenestraat en Ulohof worden opgelost, want dan kunnen de ouders en/of verzorgers van de kinderen van de Emmaschool gebruik maken van de Kiss- en Ridestrook langs de Nassaulaan.

In onze visie kan men dan niet meer links af bij de Kop van De Vaart en is er een nieuwe rotonde aan de Weierstraat ter hoogte van de Alteveerstraat. Hierdoor kan de ontwikkeling van het gebied achter de Hema een mooie invulling krijgen waardoor zowel De Nieuwe Kolk als Het Wapen van Drenthe meer bij het stadshart worden betrokken.

Op speciale dagen met evenementen en bij grote drukte kan dit gedeelte dan helemaal afgesloten worden voor verkeer.

Wij zien dagelijks veel auto's van bezorgdiensten door de binnenstad rijden en er parkeren. Dit is erg storend voor het winkelend publiek.

Woonmogelijkheden

Wij staan achter de visie die meer woonmogelijkheden biedt in de binnenstad. Dit komt de leefbaarheid van de stad zeker ten goede.

Groen

Net als op de oude foto's zouden wij graag veel meer parkachtig groen zien in het gebied. Ook het gedeelte tussen de Hema en De Nieuwe Kolk zou in een parkachtige structuur aangelegd kunnen worden. De parkachtige omgeving op de oude foto's geeft een prachtig lommerrijk beeld en kan tot inspiratie dienen.

Advies

Wij adviseren om goed te luisteren naar ondernemers en bewoners maar ook om stevige keuzes niet uit de weg te gaan. Uiteindelijk zal dit ten goede komen aan alle ondernemers en inwoners van de binnenstad van Assen en natuurlijk ook aan de stad zelf. Wij zullen de gemeente van harte ondersteunen bij het maken van deze keuzes en deze keuzes naar buiten toe verdedigen.

Vervolg

Wij houden op dit moment de buurtbewoners via nieuwsbrieven op de hoogte van de stand van zaken. Een bijeenkomst hoort vanwege de Corona crisis helaas op dit moment niet tot de mogelijkheden.

Graag willen we een vervolg geven aan onze constructieve gesprekken met o.a. de verantwoordelijk wethouder, mevrouw Mirjam Pauwels en Thijs Klompmakers, projectmanager gebiedsontwikkeling van de gemeente Assen.

Er is een periode na corona, hopelijk snel! Op die periode kunnen we ons voorbereiden. Het is juist nu van belang om op basis van een totaalplan 'binnenstadsvisie', uitdagend en vernieuwend de noodzakelijke keuzes te maken.

Wij verheugen ons op het vervolg.

Werkgroep Vaart en Visie

■■■■■■■■■■	■■■■■■■■
■■■■■■■■	■■■■■■
■■■■■■	■■■■■■■■■■
■■■■■■	

Betrokken Architecten

■■■■■■

■■■■■■■■

■■■■■■■■■■

Contactgegevens

bewoners.vaart.en.omstreken.assen@gmail.com